

FRISKOLERNE

Til Camilla Abel Trier
STUK

Dansk Friskoleforening
Middelfartvej 77
5466 Asperup

62 61 30 13
df@friskoler.dk
www.friskoler.dk

20.04.20

Lynhøring til bekendtgørelse om aflysning af prøver og andre midlertidige foranstaltninger i grundskolen

Vi vil gerne takke for muligheden for at udtale os om det foreliggende udkast.

Allerede den 19. marts 2020 vedtog Folketinget enstemmigt hasteloven, der giver Børne- og Undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil mulighed for at erstatte grundskolens afgangseksamen med standpunktskarakterer.

Med denne beslutning er der (i god tid) skabt vished for eleverne i 9. og 10. klasse om afslutningen på skoleåret og overgang til videre uddannelse. Vi har den seneste tid derfor rykket for, at også elever i prøvefrie skoler bør have en afklaring på, hvordan deres afgang fra grundskole og videre i uddannelsesforløbet vil være. Vi har af samme grund fremsendt et forslag til, hvordan man også vil kunne sikre elever fra de prøvefrie skoler en fornuftig afslutning på grundskoleforløbet (se herunder).

Men den 17. april blev elever fra prøvefrie skoler indkaldt til optagelsesprøve til gymnasiale uddannelser (den 29. april). Der har intet forudgående varsel været til hverken de afgivende eller aftagende skoler eller kommunikation til os som interesseorganisation. Dette giver anledning til to konkrete konstateringer:

1. Der har lige siden nedlukningen af skolerne været uvished om eksamener og optagelsesprøver. Siden blev afgangsprøver og -eksamen aflyst, mens der intet blev meldt ud om optagelsesprøver til gymnasiale ungdomsuddannelser for elever fra prøvefrie skoler. Nu skal disse elever så til optagelsesprøve med et meget kort varsel - allerede den 29. april.
2. Det er besluttet, at standpunktskarakterer ophæves til eksamenskarakterer og først skal gives medio juni, så undervisning i nedlukningsperioden kan tælle med, men forhåbentlig også sådan, at perioden efter 10. maj giver lærere mulighed for at lave opfølgning på fjernundervisningen, inden årskarakteren gives. Denne

logik for yderligere faglig kvalificering gælder blot ikke for elever fra de prøvefrie skoler, som skal til optagelsesprøven allerede den 29. april.

Skolen er i øjeblikket ikke som den plejer at være. Det er den heller ikke for elever ved de prøvefrie skoler. Derfor virker det ualmindeligt usmidigt og meget lidt anerkendende, at der laves særlige foranstaltninger for alle andre elever end elever fra de prøvefrie skoler. Det forekommer næsten at være den omvendte verden, hvor elever fra prøvefrie skoler skal til eksamen, mens alle andre ikke skal. Det må siges at være endog meget vanskeligt at følge denne logik.

Beslutningen om, at elever fra prøvefrie skoler skal til optagelsesprøver (med et varsel på 12 dage) i en meget usædvanlig tid, rejser følgende spørgsmål:

- Logikken bag aflysning af prøverne i grundskolen begrundes i de usædvanlige undervisningsforhold siden marts. Hvorfor gør samme logik sig ikke gældende for elever fra prøvefrie skoler?
- Hvorfor gives eleverne ikke et længere varsel? (hvis der overhovedet er brug for optagelsesprøver)
- Hvorfor skal lærere på de prøvefrie skoler ikke have bedre muligheder for – også i perioden med nedlukning – at kunne forberede deres elever til optagelsesprøven?
- Hvorfor skal der skabes mere utryghed og pres på nogle bestemte unge (i en tid med mange ubekendte)?
- Hvorfor skal elever fra prøvefrie skoler, der normalt ikke får karakterer og ikke går til eksamen, nu til optagelsesprøve/eksamen - mens unge fra prøveskoler, der normalt får karakterer og går til eksamen, ikke skal til eksamen?
- Hvorfor udvises der ikke, i lighed med prøveskoler, tillid til, at lærere og ledelser på de prøvefrie skoler i denne helt særlige tid kan håndtere den særlige situation?
- En generel overvejelse: Hvad er det elever fra prøvefrie skoler ikke kan, som elever fra prøveskoler kan, i denne helt særlige corona-situation?

Vi har siden Corona-krisens start foreslået en enkel og meget ubureaukratisk model for optagelse af elever fra prøvefrie skoler, som vi ønsker at gentage i dette høringssvar:

- Alle elever skal på vanlig vis have en godkendt uddannelsesparathedsvurdering.
- Alle elever får en udtalelse fra den afgivende skole, der som minimum indeholder en vurdering af elevens faglige standpunkt samt en udtalelse på, hvorvidt eleven vurderes at kunne gennemføre den pågældende ungdomsuddannelse. Udtalelsen skal foreligge på samme tidspunkt som årskaracteren på de prøveafholdende skoler.
- Rektor på den optagende skole bemyndiges til at foretage optagelsen. Hvis det skønnes nødvendigt, kan rektor beslutte, at der skal gennemføres en optagelsesprøve, ligesom rektor kan invitere til en optagessamtale.

Det er vigtigt at understrege, at de prøvefrie skoler har stor erfaring med formativ evaluering, ligesom de har erfaring med at udarbejde grundige elevudtalelser. Det er således en praksis, der har været udført uden problemer gennem mange år og som også tidligere er blevet bifaldet af de aftagende ungdomsuddannelser.

Vi vil gerne appellere til, at elever fra de prøvfrie skoler ikke kommer i klemme i en tid, hvor man ikke kan tale om sædvanlige undervisningsforhold. Under Corona-krisen har alle elever kun kunnet modtage nødundervisning, hvilket ikke er optimalt. Eksempelvis har man ikke kunnet gennemføre konkrete forsøg i fysik m.v. Denne logik ligger til grund for, at afgangsprøverne er aflyst. Hvorfor anvendes samme logik ikke for elever fra prøvfrie skoler?

Vi henstiller til, at ministeriet har tillid til de fagfolk, der skal vurdere elevernes faglige niveau og håndtere eventuel optagelse på ungdomsuddannelser. Ikke mindst i en tid med Corona-krise, hvor der viser sig stor fleksibilitet på de fleste andre områder.

Der er i forvejen gode erfaringer med, at elever fra (prøvfrie) Rudolf-Steiner grundskoler optages på Rudolf Steiner HF – uden forudgående optagelsesprøver. Samme logik og tillid bør kunne overføres til alle andre elever fra prøvfrie skoler.

Allerede ved optagelsesprøverne sidste sommer var der kaotiske tilstande omkring optagelsesprøven. Efterfølgende blev praksis evalueret, og Børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil gav tydeligt udtryk for, at det ikke er ministerens hensigt at lave unødige benspænd for unges ønsker for videre uddannelse. Denne indstilling bør også gælde nu – i en tid med rigelige ubekendte for unges skolegang.

De prøvfrie skoler udnytter den frihed, som er særlig for friskoletraditionen. De udgør et mindretal, som har solide og gode erfaringer med formativ evaluering. Det forekommer ikke rimeligt, at et mindretal ikke tilgodeses i usædvanlige tider, der kalder på usædvanlige løsninger. Alle parter må være interesserede i at skabe så få benspænd som muligt for unges muligheder for videre uddannelse.

Slutteligt ønsker vi at pege på, at elever fra de prøvfrie skoler blot udgør en del af de elever, der berøres af denne bekendtgørelse. Blandt andet skal elever, der ikke er vurderet uddannelsesparate samt elever med dansk som 2. sprog på skoler med over 30% elever fra udsatte boligområder, gennemføre prøver som vanligt – og indenfor en meget kort tidsfrist. Også her ønsker vi at rette opmærksomhed på, at der nu lægges op til en uhenigtsmæssig forskelsbehandling for de involverede elever. De usædvanlige tider kræver usædvanlige ordninger, der tager særlige hensyn – ikke blot for nogle elever i grundskolen - men for alle.

Venlig hilsen

Peter Bendix Pedersen
Formand

&

Søren Stein Brinck
Sekretariatsleder